

Reflektorfényben a Szakképzés

MAGYARORSZÁG

2024

A Szakképzés Magyarországon

A 2019. évi szakképzési törvény a [Szakképzés 4.0 stratégia](#) alapján megreformálta Magyarország szakképzési rendszerét. A szakképzést jogi és igazgatási szempontból elkülönítették a köznevelés rendszerétől, támogatva a gazdasággal való szorosabb együttműködést.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium felügyeli a szakképzést, az ágazati minisztériumok pedig felelősek a saját területükön a képesítésekért. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal és az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ koordinálja a szakképzési politikát és azok végrehajtását. A szakterület szereplői tanácsadó testületeken keresztül támogatják a kormányzati törekvéseket. A [Szakképzési Innovációs Tanács](#) alakítja a nemzeti szakképzési politikát, míg az [ágazati készségtanácsok](#) hozzájárulnak ahhoz, hogy a szakképzésben megszerezhető képesítések a munkaerő-piaci igényekhez igazodjanak. A duális szakképzést a gazdasági kamarák koordinálják.

Az szakképzési rendszer 527 szakképző intézményt foglal magában. Az állami szakképző intézmények központi irányításúak, az iskolák körülbelül 20%-a nem állami fenntartású. A legtöbb állami szakképző intézményt a jobb koordináció érdekében szakképzési centrumokba szervezték.

Szakmai képesítés szerzhető az iskolákban megvalósuló szakmai oktatás, a felnőttképző intézmények által nyújtott szakmai képzés, valamint a felsőfokú tanulmányok során és a felsőoktatási intézmények által szervezett felsőoktatási szakképzés keretében.

A szakmai oktatás középiskolai és középiskola utáni szinten érhető el, az első két szakma megszerzését az állam finanszírozza. A 25 év alatti tanulók számára tanulói jogviszonyban nappali rendszerű oktatást, a 16 év felettek számára pedig „felnőttképzési jogviszonyban” rugalmas, rövidebb időtartamú lehetőségeket kínál. A munkaalapú tanulás iskolai keretek között vagy lehetőleg duális szakképzés keretében történik.

A középfokú szakképzés két fő útvonalat kínál, amely 14 (vagy 15) évesen, az általános iskolai oktatás befejezése után kezdődik:

A technikumokban az ISCED 354 szint szerinti ötéves technikusképzés a 9-13. évfolyamon felkészíti a tanulókat mind az érettségi vizsgára, mind pedig az EQF 5. szintű szakképesítésre (például vegyésztechnikus). A művészeti,

pedagógiai és közművelődési programok a köznevelés rendszeréhez tartoznak.

A *szakképző iskolákban* a 3 éves ISCED 353-as szintű gyakorlatorientált szakképzési programok az EQF 4. szintű szakképesítéshez vezetnek (például ács vagy szakács). A tanulók ezt követően egy kétéves ISCED 344-es program elvégzésével *érettségi bizonyítványt* szerezhetnek.

A rugalmas tanulási utakat megvalósító programok alternatívát kínálnak a hagyományos módszerekkel nehezen boldoguló tanulók számára, a kompetencia- és készségfejlesztésre összpontosítva. Ezek közé tartozik: a pályaaorientációs fejlesztési program (*Orientációs év*) (ISCED 351), ahol a tanulók egy választható előkészítő év során különböző szakmákat fedeznek fel; és a *Dobbantó program* (ISCED 352), amely lehetővé teszi a belépést a középfokú szakképzésbe azok számára, akik 15 évesnél idősebbek és nincs általános iskolai végzettségük; valamint a (*Dobbantó után*) a *Műhelyiskola program* (ISCED 352), amely az EQF 2-4. szintjén részszakma megszerzését teszi lehetővé. A sajátos nevelési igényű tanulókra szabott szakképzési programok az ISCED 3. szintjén érhetőek el, és jellemzően 2-4 évig tartanak.

Az *érettségi bizonyítvánnyal* rendelkezők beiratkozhatnak középfokú (ISCED 454) technikusképzésre, valamint felsőoktatási szakképzésre (ISCED 554), a kreditek beszámíthatók a felsőoktatási alapképzésbe. Az EQF 6-7 szintű felsőfokú programok diplomához vagy szakmai képesítéshez vezetnek, és alap- és mesterképzéseket foglalnak magukban.

A szakképzéshez kapcsolódnak, illetve azt kiegészítik a különböző szolgáltatók által kínált felnőttképzési programok. Ezek a programok rugalmasak, az iparágak által vezéreltek és a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően folyamatosan frissülnek. Államilag elismertek, ha a vizsgákat akkreditált vizsgaközpontokban teszik le. A részvétel főként önkéntes, kivéve a kötelező képzéseket, például a pedagógusok és oktatók szakmai továbbképzését. A hátrányos helyzetű csoportok támogatására kialakított állami finanszírozású képzési lehetőségek is rendelkezésre állnak.

A szakképzés sajátosságai

A 2019. évi szakképzési törvény megváltoztatta a szakképző intézményekben dolgozó tanárok jogállását, beleértve a közismereti és a szakmai tantárgyakat oktató tanárokat is. Őket jelenleg már nem közalkalmazottként, hanem a munka törvénykönyve alapján foglalkoztatják, ami nagyobb rugalmasságot biztosít a fizetések, a munkafeltételek és a szakmai előmenetel terén. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a szakemberek szélesebb körét vonzza a szakképzésbe. E változás óta őket oktatóknak nevezik, megkülönböztetve őket a köznevelési intézményekben dolgozó tanároktól (pedagógusoktól).

A szakképzésben mind az 5 éves, mind a 3 éves szakképzési programok két szakaszból állnak: ágazati alapoktatásból és szakirányú oktatásból. Az első szakasz széles körű ágazati ismereteket nyújt iskolai keretek között, és ágazati alapvizsgával zárul, amely lehetővé teszi a szakirányú oktatásba való belépést. Ebben a szakaszban a tanulók a választott szakmára készülnek fel. A szakirányú oktatásban a tanulók duális szakképzésben vehetnek részt szakképzési munkaszerződéssel, így valós munkakörnyezetben szerezhettek gyakorlati tapasztalatot, miközben munkabért kapnak.

A Szakmajegyzék (a szakmák országos nyilvántartása) 179 alapszakmát tartalmaz: 101 technikus szintű szakmát az EKKR 5. szintjén és 79 szakmát az EKKR 4. szintjén, ez utóbbit a 3 éves gyakorlatorientált szakképzési programok nyújtják. Ezeket kizárólag a szakképző intézményekben szervezett szakképzés kínálja, és a gazdaság igényeihez való igazodás érdekében rendszeresen felülvizsgálják. A szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítések célja, hogy a munkaerő-piaci igényekre reagáló, rövid ciklusú programokkal egészítsék ki az iskolai szakmai oktatást. Ezeket külön katalogizálják, és új képesítésekkel bővíthetők az engedélyezési eljárást követően, ha bármely szereplő egy új szakképesítésre vonatkozó piaci igényt állapít meg.

Az inkluzivitás támogatása és a korai iskolaelhagyás elleni küzdelem érdekében a szakképzési rendszer a 2020/21-es tanévtől ösztöndíjat biztosít a szakmai oktatásban tanulók számára. Ez az ösztöndíj segíti a fiatal tanulókat

első szakmájuk megszerzésében, valamint egyszeri pályakezdési juttatást is magában foglal. A hátrányos helyzetű tanulók pályázhatnak az Apáczai-ösztöndíjra is, amelynek célja a tehetséggondozás elősegítése és a hátrányok csökkentése.

Kihívások és szakpolitikai válaszok

A magyar szakképzési rendszer számára is kihívást jelent a munkaerő-piaci igényekhez való igazodás és a készséghiány kezelése. Az alkalmazkodás érdekében tett törekvések közé tartozik a szakképző intézmények infrastruktúrájának korszerűsítése a digitális és zöld technológiákhoz, valamint a duális képzés megerősítése a kkv-k számára nyújtott ösztönzőkkel. A felsőoktatással való együttműködések, valamint a technikusképzésen belül egy külön lehetőséget jelentő **okleveles technikusképzés** támogatja a felsőfokú tanulmányokhoz vezető utakat. A mikro-tanúsítványok bevezetésére irányuló jelenlegi jogszabályok célja, hogy az előzetes tudás érvényesítésének kialakítása révén növeljék a felnőttek részvételét az egész életen át tartó tanulásban.

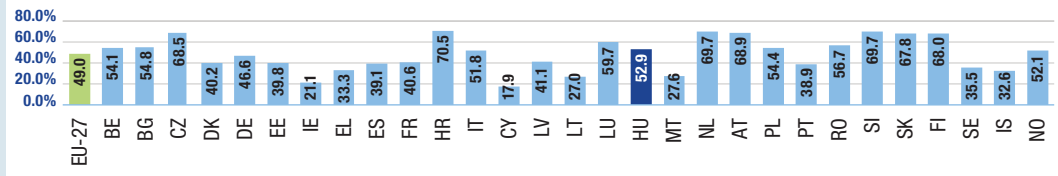
Magyarországon a korai iskolaelhagyók aránya 2023-ban 11,6% volt, ami meghaladja az uniós célértéket, ehhez jelentős regionális és társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek társulnak. Ennek kezelésére számos intézkedést vezettek be, többek között rugalmas programokat a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számára, valamint az ösztöndíjrendszert. A tanulók kompetenciamérése révén a veszélyeztetett tanulók kiszűrhetők. A veszélyeztetettnek nyilvánított tanulók egyéni vagy csoportos készségfejlesztésben vesznek részt. A szakképző intézményekben fokozott figyelmet fordítanak a pályaeorientációra, hogy megelőzzék a téves pályaválasztást és az ebből adódó lemorzsolódást.

További kihívást jelent a szakképzett, az ágazati fejlődéssel lépést tartó oktatói kar fenntartása. A tanárok/oktatók felkészültségének fenntartását segíti a vállalati környezetben szervezett folyamatos szakmai továbbképzés, valamint a hagyományos tanításról a projektalapú tanulás irányába történő elmozdulás, amelyet az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ támogat.

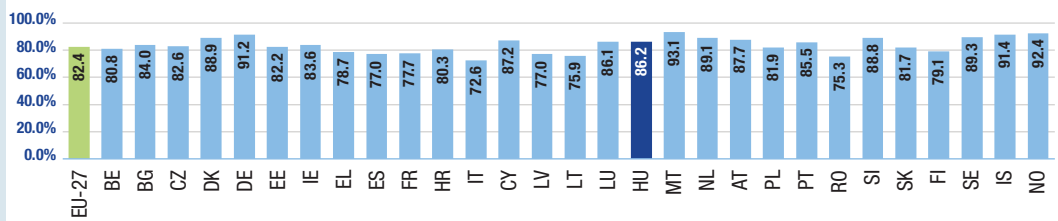
Oktatás és képzés számokban kifejezve

**Szakmai
oktatásban
tanulók az összes
középiskolai tanuló
%-ában, 2022**

Forrás: Cedefop: [Key indicators on VET](#) (A szakképzés fő indikátorai) [elérés 2024. 09.30.]

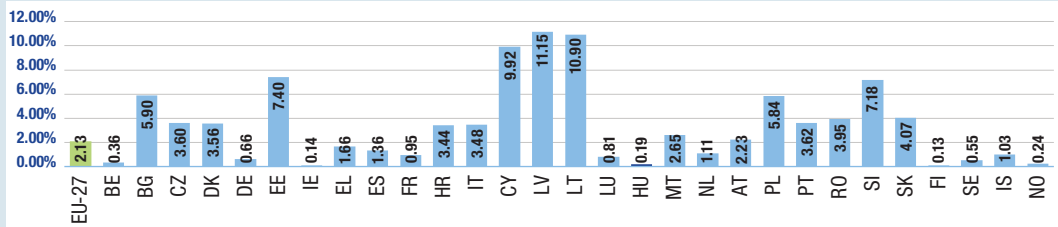
**A közelmúltban
szakmai
oktatásban
végzettség
foglalkoztatási
aránya, (20-34 éves
korosztály), (%)
2023**

Megjegyzés: Horvátország és Szlovénia (b) megszakítja az idősorokat.

Forrás: Cedefop: [European VET policy dashboard](#) (Az európai szakképzési politika eszköztára) [Hozzáférés: 2024.9.30-án].

**Szakmai
oktatásban
tanulók,
akik külföldi
mobilitásban
vettek részt (%),
2021**

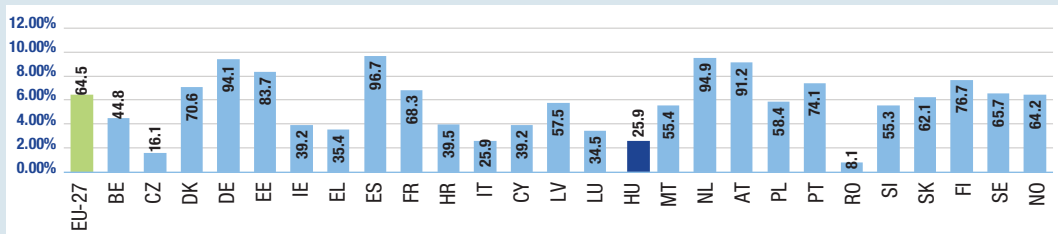

Felelősség kizárása: A Cedefop számításai az Európai Bizottság módszertanán, a Cedefop kérésére szolgáltatott Erasmus+ adatokon, valamint az Eurostat adatain és az UOE formális oktatásra vonatkozó adatgyűjtésén alapulnak.

Az adatok ideiglenes becslések, és a COVID-19 járványok hatása befolyásolja őket.

Forrás: Cedefop: [European VET policy dashboard](#) (Az európai szakképzési politika eszköztára) [hozzáférés: 2024.9.30.]

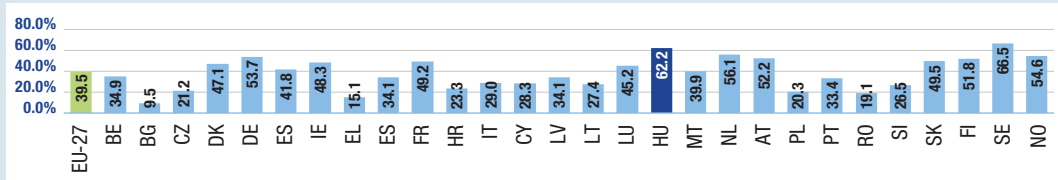
**A közelmúltban
szakmai
oktatásban
végzettség
szereztek, akik
a szakképzés
során munkaalapú
tapasztalatot
szereztek, (20-34
éves korosztály), (%)
2023**

Megjegyzés: Németország, Ciprus, Magyarország, Lettország, Málta, Lengyelország és Finnország (u) alacsony megbízhatóság, Horvátország és Szlovénia: (b) megszakítja az idősorokat.

Forrás: Cedefop [European VET policy dashboard](#) (Az európai szakképzési politika eszköztára) [hozzáférés: 2024.9.30.]

**Felnőttek (25-
64 éves), akik
az elmúlt 12
hónapban tanulási
tapasztalatot
szereztek (%), 2022**

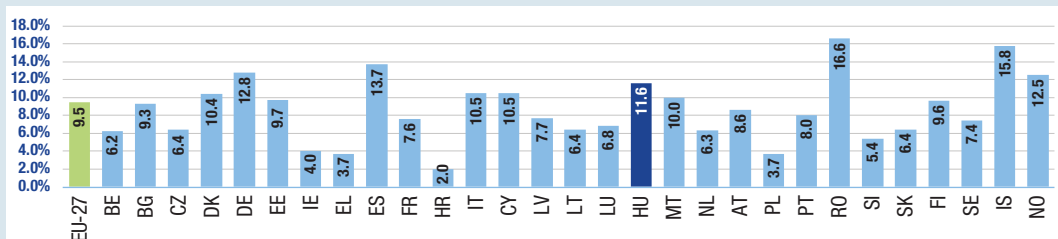

Megjegyzés: A 25-64 éves korosztály százalékos aránya, akik a felmérést megelőző 12 hónapban formális vagy nem formális oktatásban és képzésben vettek részt, kivéve az irányított munkahelyi képzésben való részvételt. Franciaország, Olaszország és Románia: (b) megszakítja az idősorokat.

Felelősségi nyilatkozat: Eurostat, AES adatok a Cedefop kérésére; a Cedefop 2024-ig ezt a forrást helyettesítő forrásként használja, mivel a munkaerő-felmérés adatai nem állnak rendelkezésre.

Forrás: Cedefop [European VET policy dashboard](#) (Az európai szakképzési politika eszköztára) [hozzáférés: 2024.9.30.]

**Korai iskola- és
képzéselhagyók
aránya (%), 2023**

Megjegyzés: Horvátország és Luxemburg: (u) alacsony megbízhatóság, Horvátország és Szlovénia: (b) megszakítja az idősorokat.

Forrás: Cedefop [European VET policy dashboard](#) (Az európai szakképzési politika eszköztára) [hozzáférés: 2024.9.20]

További információ

- Cedefop (2024). Szakoktatás és -képzés Magyarországon [Vocational education and training in Hungary: short description](#).
- Cedefop, IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (IKK Nonprofit Zrt.) és Kulturális és Innovációs Minisztérium (2023). Szakoktatás- és képzés Európában – Magyarország: a rendszer bemutatása [Vocational education and training in Europe – Hungary: system description](#). Cedefop és ReferNet (2024). Szakoktatás és -képzés Európában: adatbázis – a szakképzési rendszer részletes leírása [Adatbázis]. [Vocational education and training in Europe: VET in Europe database](#).
- Cedefop és ReferNet (2023). Szakképzési politikák idővonala: Magyarország - [Timeline of VET policies: Hungary](#).
- Európai Bizottság (2023). [Oktatási és képzési monitor: Magyarország](#).
- Eurydice (2024): [Nemzeti oktatási rendszerek: Magyarország](#).

ReferNet Hungary
Kulturális és Innovációs Minisztérium
Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (IKK Nonprofit Zrt.)
Oktatási Hivatal
Központi Statisztikai Hivatal
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

A "Reflektorfényben a Szakképzés - Magyarország" kiadvány („Spotlight”) az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság közreműködésén alapul. (ReferNet partner 2024-ben).

CEDEFOP

Európai Szakképzés-fejlesztési
Központ

Europa 123, 570 01 Thessaloniki (Pylea), GÖRÖGORSZÁG
Postai cím: Cedefop service post, 570 01 Themi, GREECE
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020, Email: info@cedefop.europa.eu

Copyright © European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop), 2025, Creative Commons Attribution 4.0 Nemzetközi

keresse fel a www.cedefop.europa.eu

Az Európai Unió
Kiadóhivatala